

**Javaslat**  
**„Pálinkás József vasúttörténeti gyűjteménye”**  
**települési értéktárba történő felvételéhez**



Készítette:  
Pálinkás József (név)

..... (alíírás)

Pusztaszabolcs, 2014. március 31. (település, dátum)

(P. H.)

## I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Pusztaszabolcsi Hagyományőrző és Hagyományteremtő Alapítvány

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Ádám László

Levelezési cím: 2490 Pusztaszabolcs Velencei út 1.

Telefonszám: 06-70-32-80-517

E-mail cím: [pusztaszabolcsi.hagyomany@gmail.com](mailto:pusztaszabolcsi.hagyomany@gmail.com)

## II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

### **Pálinkás József vasúttörténeti gyűjteménye**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

- agrár és élelmiszergazdaság     egészség és életmód     épített környezet  
 ipari és mőszaki megoldások     kulturális örökség     sport  
 természeti környezet     turizmus és vendéglátás

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Pusztaszabolcs Dózsa György út 68.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- települési     tájegységi     megyei     külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

### **Pálinkás József vasúttörténeti gyűjteménye**

1981-ben kerültem a MÁV-hoz, miután mozdonyvezető lettem. Az évek során nagyon megszerettem a vasutat. Mindent összegyűjtöttem, aminek valami köze volt a vasúthoz. Ahogy telt az idő egyre több minden került a relikviáim közé. Igazolmányok, utasítások, táblák, lámpák, s nagyon sok minden, amit felsorolni is nehéz lenne. Később vasúti jármű is került a gyűjteményembe, pl. az ercsi gazdasági vasútról két darab kisvasúti kocsis, egy nagyvasúti kézihajtóka, valamint egy pályamesteri vágány-gépkocsis. Végül egyre nagyobb, s nehezebb dolgokhoz jutottam hozzá a selejtezés után: nagyvasúti alakjelzők, sorompó alkatrészek. Gyűlt a sok-sok anyag. A kisebb dolgok dobozokban pihentek, a nagyobb, látványosabb dolgokkal a ház körüli parkosított részt díszítettem. Kirajzolódott a fejemben lassan egy szabadtéri vasúti park megvalósítása. Egy nap reggel vonattal mentem dolgozni a Dunai Finomítóra. Az egyik váróteremből fény szűrődött ki. Bekukucsáltam. Egy kis vasúti kiállítás volt berendezve. Alig vártam a másnapot, hogy megnézhessem. Már nyitáskor ott

tébláboltam az ajtóban, s igen sok, szép dolgot láttam ott. Nézelődés közben majdnem mindenről kiderült, hogy az én gyűjteményemben is van olyan tárgy. Arra gondoltam, hogy ilyen kiállítást én is tudnék csinálni. Beszéltem az állomásfőnökkel, hogy szívesen betársulnék a következő kiállítás megrendezésébe. Egy év múlva vasutasnapon már én is ott voltam a kiállítók között. Meg is lepődtem, hogy mennyi látogató kereste fel a vasútállomáson a kiállítást. Az utána következő években már egyedül rendeztem be dolgaimmel a kiállításra felkínált termeket a vasutasnapok, ill. a falunapok alkalmával. Később már meghívtak a környező településekre is bemutatni a gyűjteményemet. Mindenhol nagy szeretettel fogadtak, ami egyre jobban felvillanyozta gyűjtőszenvédélyemet.

#### 6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Pálincás József vasúttörténeti gyűjteménye a vasúttal kapcsolatos tárgyak, kiadványok széleskörű tárháza, amely a vasúti munka szinte minden területére kiterjed. Ezáltal egy széles szakmai közönséget vonz, ugyanakkor a kisvonatok, makettek, mozdonyok fényképei, tartozékai az óvodás, iskolás korosztálynak is kedvelt tárgyai. A gyűjtemény mind helyi, mind megyei szinten egyedülálló érdekesség és különlegesség, amit a megyében szervezett kiállítások is bizonyítanak. Ezek alapján természetesen helye van az értéktárban.

#### 7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Uradalmi pusztákból vasúti csomópont / Községtörténeti Füzetek 8.- A Pusztaszabolcsi Hagyományörző és Hagyományteremtő Alapítvány kiadványa

#### 8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:-

### III. MELLÉKLETEK

#### 1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális- és egyéb dokumentációja







Vasúti kiállítás 2013. szeptember 12-én,  
a Szabolcs Vezér Középiskola fennállásának 50. évfordulóján



Vasúti terepasztal

*Pálinkás József írása: saját vasúttörténeti gyűjteményéről*

*1961. július 23-án születtem Sztálinvárosban. Elmondhatom, hogy tősgyökeres pusztaszabolcsi vagyok, hiszen születésem óta itt élek. Már gyermekként gyűjtögető ember voltam. Akkoriban a szalvéták, a gyufacímkek, kártyanaptárak voltak azok a dolgok, amikhez*

gyermekként hozzájutottam. Később már kissé fiúsabb dolgok foglalkoztattak. Kisautók, műanyag katonák... Gimnázium után bevonultam katonának. Rögtön jött az új hobbi. Harckocsik, repülőmodellek. Akkoriban ugyan, jóval szolidabb kínálat volt a modellboltokban, mint manapság. Két év katonaidő letöltése után a MÁV-hoz mentem mozdonyvezető gyakornoknak, majd mozdonyvezető lettem. Volt egy Szmena fényképezőgépem. Csináltam néhány mozdonyos képet, hogy meg tudjam mutatni másoknak is, hogy milyen mozdonyon dolgozom. Így utólag belátom és bánom is, hogy nagyon kevés fotót készítettem, pedig akkor sok értékes felvételt készíthettem volna. Azután nemsokára jött, aminek jönni kellett egy gyűjtőgető életében. A fűtőházban egyik raktáros megkért rá, hogy néhány leselejtezett dolgot dobjak ki a szemébe. A tárgyak között volt egy kézi jelzőlámpa, aminek egy csákány ütötte lyuk tátongott az oldalán, de ennek ellenére egészen jól nézett ki. Sajnáltam kidobni, így hazavittem. Kitettem a polcra a műhelyben. Később találtam egy vaskupacban még egyet. Azt is hazavittem, aztán feljavítottam egy kicsit. Úgy már sokkal jobban nézett ki. Utána már minden fűtőházban, amerre munkám során jártam, felkerestem a vashulladék telepet. Majdnem mindig találtam valamit, hol egy lámpát, hol egy rossz órát, hol valami szerszámot. Egyre jobban tetszettek a vasutas témájú dolgok. Lassan szenvedélyemmé vált a vasúttal kapcsolatos tárgyak, eszközök gyűjtése. Már nem szelektáltam, mindent összeszedtem, aminek valami köze volt a vasúthoz. Ahogy telt az idő egyre több minden került kis gyűjteményembe: igazolványok, utasítások, táblák, lámpák, s nagyon sok minden, amit felsorolni is nehéz lenne. Később vasúti jármű is került a gyűjteményembe, pl. az ercsi gazdasági vasútról két darab kisvasúti kocsi, egy nagyvasúti kézihajtóka, egy pályamesteri vágány-gépkocsi. Végül egyre nagyobb, s nehezebb dolgokhoz jutottam egy-egy selejtezés után: nagyvasúti alakjelzők, sorompók alkatrészei. Gyűlt a sok-sok anyag, a kisebb dolgok dobozokban pihentek, a nagyobb, látványosabb dolgokkal a ház körüli parkosított részt díszítettem. Kirajzolódott a fejemben lassan egy szabadtéri vasúti park megvalósítása. Egy nap reggel vonattal mentem dolgozni a Dunai Finomítóra. Az egyik váróteremből fény szűrődött ki. Bekukucsáltam. Egy kis vasúti kiállítás volt berendezve. Alig vártam a másnapot, hogy megnézhessem. Már nyitáskor ott tébláboltam az ajtóban, s igen sok, szép dolgot láttam én ott. Nézelődés közben szinte mindenről kiderült, hogy az én gyűjteményemben is van olyan tárgy. Gondoltam ilyen kiállítást én is tudnék csinálni. Beszéltem az állomásfőnökkel, hogy szívesen betársulnék a következő kiállítás megrendezésébe. Egy év múlva vasutasnapon már én is ott voltam a kiállítók között. Meg is lepődtem, hogy mennyi látogató kereste fel a vasútállomáson a kiállítást. Az utána következő években már egyedül rendeztem be dolgaimmal a kiállításra felkínált termeket a vasutasnapok, ill. a falunapok alkalmával. Később már meghívtak a környező településekre is bemutatni a gyűjteményemet. Mindenhol nagy szeretettel fogadtak, ami egyre jobban felvillanyozta gyűjtőszendélyemet. A több mint harminc év alatt országosan is elismert gyűjteménnyel rendelkezem, amiben nagyon sok tárgyi dolog, írott anyag, modellvasúti terepasztalok található. Sajnos jelenleg helyhiánnyal küzdök, így csak időszakos kiállításokat tudok csinálni iskolák, művelődési házak termeiben. Amint vége a rendezvénynek újra dobozokba kerülnek a dolgaim, s várják az új lehetőségeket, hogy megint megmutathassák magukat a nagyközönségnek. Azon vagyok, hogy egy állandó helyet találjak gyűjteményemnek. Terveim vannak, de majd kiderül, hogy mit hoz az élet. Én lelkes vagyok, úgy hogy biztosan rátalálok a megoldásra, s találok egy jó helyet a gyűjteménynek, hogy

*minél többen láthassák egy megszállott vasutas összegyűjtött dolgait.*

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Nyilatkozat

Nyilatkozom, hogy a Pusztaszabolcsi Hagyományőrző és Hagyományteremtő Alapítvány számára az átadott anyagok felhasználásához hozzájárulok.

Pusztaszabolcs, 2014. március 31.

.....

Pálinkás József